Тәжірибелік дағдылар орталығында клиникалық дағдыларды оқыту бойынша оқытушыға арналған әдістемелік нұсқаулық (орындау алгоритмі қолдануымен)

Науқастарға Сифонды клизмасын жасау ережесі мен техникасы

Мамандығы: Жалпы медицина
Пән: Клиникаға кіріспе
Курс: 2
Кафедра: «Клиникаға кіріспе»
Құрастырушылар: Насреддинов Б.М.

Шымкент 2022

Кафедра отырысында қарастырылып бекітілді.
Хаттама № 5 25.11.2022 ж.

Кафедра меңгерушісі Жумадилова А.Р.

Клиникалық дағдының атауы: Сифонды клизмасын орындау техникасы
Оқыту мақсаты: Керекті заттарды қолданып, тазарту клизмасын орындау техникасын игеру.
Алдын-ала нұсқау беру және манекенде дағдыны көрсету уақыты: 5 минут
Өздігінен үйренуге қажетті уақыт: 10 минут
Тренажер: P10500 ИНМЭН-1
Клиникалық дағдыларды меңгеру үшін қажетті теориялық білім:
1 Ішектің анатомиялық орналасуын жетік меңгере білу.
2 Науқастармен қарым-қатнас орната білу.
3 Жалпы деонтологиялық теорияларды жетік меңгеру.
4 Стерилизациялық шараларды жетік меңгеру.
Медициналық бұйымдар мен жабдықтардың тізімі: Эсмарх кружкасы, 1,5-2,0 литр су, штатив,кушетка,вазелин, қолғап, алжапқыш, халат, пленка.
Орындау алгоритмі:

№	Қадамдық әрекеттер	Орындауды бағалау	
		Иә	**Жоқ**
1.	Науқасқа емшара барысы мен мақсатын түсіндіріңіз, оның келісімін алыңыз.		
2.	Науқасты шымылдықпен (ағаш рамаларға матаны керіп жапсырған капсырмалы шымылдық) қоршаңыз (егер де емшара палатада орындалса).		
3.	Халатты, масканы, клеенкалы алжапқышты киіңіз.		
4.	Гигиеналық деңгейде қолыңызды тазартыңыз, қолғапты киіңіз.		
5.	Эсмарх крушкасына 20-22^{0}С температурасындағы 1,5-2 л суды құйып, қысқышты жабыңыз.		
6.	Науқастың дене денгейінен 1 метр биіктік штативке крушканы іліңіз, оған ұштықты кигізіп, оның ұшына вазелин майын жағыңыз.		
7.	Резеңке түтіктегі қысқышты ашып, аз мөлшерде суды шығарыңыз, онымен бірге ауа шығады, қысқышты жабыңыз.		
8.	Кушетка үстіне клеенканы салбыратып төсеңіз, оның үстінен жайманы төсеңіз.		
9.	Кушетканың шетіне науқасты сол жақ қырымен жатқызып, оның оң аяғын тізе буынынан бүгіп, кішкене ішіне қарай келтіріңіз, ал сол аяғы кушетка бойымен созылған болуы керек.		
10.	Сол қолдың Іжәне ІІ саусақтарымен бөксесін ашып, ал оңқолмен абайлап жеңіл айналмалы қозғалыспен ұштықты анус тесігіне енгізіп, оны тік ішеккеқарайжылжытып, ең алғаш 3-4 см кіндік бағытыбойынша, сосын омыртқа жотасына қатарластыра отырып 8-10см тереңдікке енгізіңіз.		
11.	Қысқышты ашып, су ішекке ақырын ене бастағанда науқасты ішпентерең дем алуын сұраңыз (егер де су ішекке түспесе, онда крушканыжоғары көтеріп,		

	ұштықтың қалпын өзгертіңіз), ішекке судың жылдамтүсуі ауыр сезінуді болдырады, егер де нәтижесі болмаса, ұштықты шығарып алып, ауыстырыңыз.		
12.	Су ішекке енгеннен кейін (ішекке ауа түспес үшін, крушканың тартүбінде су қалуы керек) қысқышты жауып, ептеп айналмалықозғалыспен ұштықты шығарып алыңыз.		
13.	Науқасты шалқасынан жатуын, тереңірек дем алуын және нәжістіжақсы сұйылту үшін 5-10 минуттай суды ішекте ұстауын сұраңыз.		
14.	Егер де емшара палатада орындалса, науқасқа дәрет ыдысын (судноны)беріңіз немесе унитазға дейін апарыңыз.		
15.	Анус тесігінің айналасын тазартыңыз.		
16.	Қолданылған ұштықты ыдыстағы зарарсыздандыру ерітіндісінесалыңыз		
17.	Клеенкалы алжапқышты, халатты, қолғапты, масканы шешіңіз.		
18	Қолыңызды жуып, кептіріңіз. Салфеткаларды, қолғапты қауіпсіз жинауға және жоюға арналған контейнерге салыңыз		

Бағалау критері
Тапсырмаға берілген уақыт–5 минут
Ең жоғарғы балл: (100 %)
Жинаған баллы: __________(____%)
Критерийді бағалаған оқытушының аты-жөні және қолы:

Тест
1. Оларды пайдалану мақсатына байланысты клизмаларды ажыратамыз:
а) ластағыш
б) тазарту
в) профилактикалық
2. Атоникалық іш қату кезінде тазарту клизмасы үшін су қолданылады:
а) 30°C
б) 24°C
в) 12°C
3. Оларды пайдалану мақсатына байланысты клизмалар:
а) емдік (дәрілік)
б) профилактикалық
в) ерекше
4. Сифонды клизманы жүргізеді:
а) бике-иесі
Б) медбике
в) дәрігердің қадағалауындағы медбике
5. Оларды пайдалану мақсатына байланысты клизмалар:
а) толтыру

б) қоректік
в) Сулы
6. Сифонды клизма қою үшін болып табылады барлық басқа, :
а) бұзылған геморрой
б) асқазан-ішек жолынан қан кету
в) науқастың туыстарының бас тартуы
7. Енгізілетін сұйықтық мөлшері бойынша клизмалар:
а) микроклизма
б) плазмоклизм
в) макроклизма
8. Майлы клизманы орнатуға қарсы көрсетілім:
а) шатасу сезімі
б) жазықтылық;
в) ас қорыту жолынан қан кету
9. Енгізілетін сұйықтық мөлшері бойынша клизмалар:
а) алмұрт клизмасы
б) сифонды клизма
в) көпіршікті клизма
10. Сифон клизмасын орнату үшін мыналарды дайындау керек:
а) сыйымдылығы 1 литр құйғышы бар шыны түтікпен қосылған екі асқазан зондтары
б) Эсмарх кружкасы және ұшы
в) шыны тамшылатқышпен қосылған екі резеңке зонд

Орындауды бағалау критерилері:

Берілген тапсырманы толық орындады.
Берілген тапсырманы толық орындамады немесе жартылай орындады.
Берілген тапсырманы мүлдем орындаған жоқ.

Жауаптар: 1- б 2-б 3-а 4-в 5-б 6-в 7 а 8-в 9-б 10-а

Әдебиеттер:

1) Перечень шаблонов (образцов) СОПов для ПМСП (правила, инструкции, процедуры,алгоритмы) Центра аккредитации (по состоянию на 06.06.2013 г.) с дополнениями участников рабочего совещания 27.05.2013 г.
2) CINAHL NursingbEBSCO Publishing, (Ipswich, Massachusetts), 2018 Dec 28.:
3) http://web.b.ebscohost.com/nup/detali/detali?vid=4&sid=b85faf7c-a1be-4631- 85a-c2004b2046ee%40pdc-vsesssmgr01&bdata=JnNpdGU9bnVwLWxpdmUmc2NvcGU9c210ZQ%3d#AN=T703863&db=nup
4) Методические рекомендации «Стандартизация клинических и неклинических производственных процнссов в медицинских организациях, их внедрение и мониторинг», РГП на ПХВ «РЦРЗ» МЗ РК, 2017 г.
5) American Association of Critical Nurses. (2016). AACN practice alert: Obtainig accurate noninvasive blood pressure measurements in adults.Retrieved November 28, 2018, from https://www.aacn.org/clinical-resources/practicealerts/obtaining-accurate-noninvasive-blood-pressure-measurements-in-adults (PP)
6) American Heart Association. (2017).Monitoring your blood pressure at home.Retrieved November 29, 2018, from https://www.heart.org/en/health-topics/highblood-pressure/understanding-blood-pressure-readings/monitoring-your-bloodpressure-at-home.